

6. STARÉ POVĚSTI ČESKÉ - LIBUŠINA PROROCTVÍ

❖ *Pozorně velmi pozorně text a odpovídej na otázky.*

A když bylo po svatbě, sestoupila Libuše s Přemyslem do hluboké síně pod zemí, ve skále vylámané, zavřené těžkým poklopem, hrubě okutým. V té kobce svítily se stěny i hrubé stoly podél zdi leskem různého kovu: železa a bronzu, stříbra i zlata, jak tam visely meče, bité pásy, šišaté přílby, kroužkové zbraně, štíty krásně kované, jak tam ležely náramky, spínadla, prsteny i čelenky ze stříbrného drátu i šňůry korálů z jantaru, kamene, skla i kovu, kusy ryzího stříbra vedle velkých okřínů plných rýžovaného zlata.

1. Odhadni, co je to „okřín“?

- čelenka ze stříbrného drátku

- lžice zdobená zlatem

- velká kulatá plochá mísa

- čaj z dýňových semínek

2. Jak je možné, že v síni s pokladem svítily i stěny?

- stěny byly pokryté zlatem a stříbrem
- na stěnách se odrážel lesk ozdobných předmětů
- stěny odrážely světlo ohňů
- stěny byly bohatě zdobené zrcadly

Všechn velký poklad mu ukázala, neboť byl teď také jeho. Také jej uvedla do své zahrady, na posvátné místo pod starými stromy, kde se leskla stříbrná hlava chmurného Peruna. Tam na jaře, za léta sedali sami při vážných hovorech.

Jak Přemysl usedl na knížecí stolec, neztrácel čas a začal uskutečňovat své myšlenky. Vymýšlel nové zákony, jimiž aby se zvýšila kázeň obyvatelstva. A Libuše tak měla víc času na věštění. A že se ve věštbách vyznala.

3. Víš, kdo je to Perun?

- bůh Slunce

- slovanský bůh hromu, bouře a blesku

- domácí skřítek pro štěstí

4. Jaký byl Přemysl jako vládce a manžel?

- vládl moudře, spolu s Libuší se radili o důležitých záležitostech
- byl to mírný vládce a důležité záležitosti projednával se svými rádci
- vládl tvrdou rukou a od Libuše si nic nenechal nařizovat

Jednou se podívala z Vyšehradu na druhý břeh Vltavy, kam bylo tehdy o strach chodit. V hlubokých lesích to byl samý vlk, medvěd či jiné nebezpečí. A prorokovala: „Vidím město veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkat.“ A že tak jakýsi muž tesá PRÁH domu. Ať za ním Vyšehradští zajdou a postaví v těch místech hrad. A ať ho nazvou PRAHA.

Zašli, postavili, potomci jej přejmenovali na Hradčany, ale městu, které bylo pořád větší a větší, už název zůstal.

5. Který obrázek zachycuje muže při tesání?

6. Co museli stavitelé při stavbě hradu Praha pravděpodobně udělat nejdříve?

- vykácet kus lesa
 - zahradit řeku Vltavu a vykopat nové koryto
 - posekat přerostlou trávu
 - vydolovat železnou rudu
-

Jindy se sešli na Vyšehradě vladykové a naříkali. Že země sice zvíří, rybami i medem oplývá, jak slíbil praotec Čech, ale že kovy musí nakupovat od kupců zdaleka. A ti je okrádají. Libuše - možná pod vlivem Přemysla, který měl zdravý selský rozum - si asi uvědomila, že Čech zavedl svůj lid mezi hory a kopečky. A proto začala věštit.

Kněžna si zavěštila do čtyř světových stran. A skutečně: kam kopli, tam našli rudu.

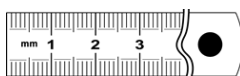
Na severu předpověděla olovo a cín. A v Krušných horách se pak opravdu těžilo celá staletí.

Na západě viděla Březový vrch a pod ním stříbro. Přineslo radost i starosti, jak brzy uvidíme. Stříbro Libuše prorokovala i Kutné hoře, z níž potom vyrostlo slavné havířské město!

Jižně od Vyšehradu věštila zlato u Jílového a ani zde se nemýlila.

7. Který přístroj slouží k určování světových stran?

- metr

- hodiny

- kompas

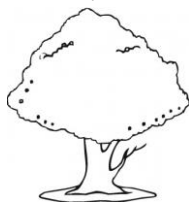

- teploměr

8. Jaké je slovo nadřazené pro slova: stříbro, zlato, olovo, cín?

- stromy

- pohoří

- výrobky

- kovy

A ještě jedno krásné proroctví nesmíme vynechat. Do tůně pod vyšehradskou skálou potopila prý Libuše zlatou kolébku svého prvorozeného syna. Jak tak nakukovala do budoucnosti, uviděla těžké chvíle svého národa, krvavé války, požáry, nářek žen nad mrtvými těly svých nejdražších. Určitě nechtěla, aby vyhynul národ, který ona i její choť povznášeli. Věřila, že se lidé umoudří. A proto prorokovala, že až bude nejhůř, kolébka se vynoří a budou v ní kolébat toho, kdo vlast zachrání.

Jednou prý se vynořila, kolébali v ní Karla IV., vyrostla s ním ve zlaté lože a on jako „otec vlasti“ v něm spával na svém Karlštejně. Pak se zas sama scvrkla a vnořila se opět do Vyšehradské tůně. Čeká tam a čeká.

9. Které je slovo souznačné ke slovu „tůň“?

- studna
- mělký rybník
- nevelké hluboké jezírko
- bazén

10. Které slovo významem neodpovídá slovu „věštit“?

- předpovídat
- zavěsit
- prorokovat
- předvídat

❖ **Prověř svoje pozorné čtení. Rozhodni, která z následujících vět je pravdivá. Vybarvi A - ano, N - ne.**

1. Brzy po svatbě se Přemysl ujal vlády.	A	N
2. Přemysl novými zákony upevnil řád a pořádek v zemi.	A	N
3. Síň s poklady byla v podzemí vytesaná ve skále.	A	N
4. Mezi poklady v síni nebyly žádné ženské ozdoby.	A	N
5. Nový hrad postavili v místech, kde muž tesal ze dřeva práh.	A	N
6. Dnešní Hradčany leží na stejném břehu Vltavy jako Vyšehrad.	A	N
7. Krušné hory leží na severu Čech.	A	N
8. V Kutné Hoře se těží zlato.	A	N
9. Jižně od Vyšehradu bylo objeveno naleziště stříbra.	A	N
10. Libuše prorokovala českému lidu klidnou budoucnost.	A	N

1. Odhadni, co je to „okřín“?

- čelenka ze stříbrného drátku
- lžíce zdobená zlatem
- **velká kulatá plochá mísa**
- čaj z dýňových semínek

2. Jak je možné, že v síni s pokladem svítily i stěny?

- stěny byly pokryté zlatem a stříbrem
- **na stěnách se odrážel lesk ozdobných předmětů**
- stěny odrážely světlo ohňů
- stěny byly bohatě zdobené zrcadly

3. Víš, kdo je to Perun?

- bůh Slunce
- slovanský bůh hromu, bouře a blesku
- domácí skřítek pro štěstí

4. Jaký byl Přemysl jako vládce a manžel?

- **vládl moudře, spolu s Libuší se radili o důležitých záležitostech**
- byl to mírný vládce a důležité záležitosti projednával se svými rádci
- vládl tvrdou rukou a od Libuše si nic nenechal nařizovat

5. Který obrázek zachycuje muže při tesání?

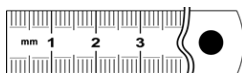
6. Co museli stavitelé při stavbě hradu Praha pravděpodobně udělat nejdříve?

- vykácet kus lesa
- zahradit řeku Vltavu a vykopat nové koryto
- posekat přerostlou trávu
- vydolovat železnou rudu

7. Který přístroj slouží k určování světových stran?

- metr
- hodiny
- kompas
- teploměr

8. Jaké je slovo nadřazené pro slova: stříbro, zlato, olovo, cín?

- stromy
- pohoří
- výrobky
- kovy

9. Které je slovo souznačné ke slovu „tůň“?

- studna
- mělký rybník
- nevelké hluboké jezírko
- bazén

10. Které slovo významem neodpovídá slovu „věštit“?

- předpovídat
- zavěsit
- prorokovat
- předvídat

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Brzy po svatbě se Přemysl ujal vlády.	A	N
2. Přemysl novými zákony upevnil řád a pořádek v zemi.	A	N
3. Síň s poklady byla v podzemí vytesaná ve skále.	A	N
4. Mezi poklady v síni nebyly žádné ženské ozdoby.	A	N
5. Nový hrad postavili v místech, kde muž tesal ze dřeva práh.	A	N
6. Dnešní Hradčany leží na stejném břehu Vltavy jako Vyšehrad.	A	N
7. Krušné hory leží na severu Čech.	A	N
8. V Kutné Hoře se těží zlato.	A	N
9. Jižně od Vyšehradu bylo objeveno naleziště stříbra.	A	N
10. Libuše prorokovala českému lidu klidnou budoucnost.	A	N

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použité zdroje:

<http://cmis.cz/dum>

<http://www.pheemcfaddell.com/crafts/christmas06/art/C06SnowflakeFairiesCrownBW300.png>

<http://furnish.co.uk/photos/items/original/plates/171014/plates-887158.png>

http://www.supercoloring.com/image_print.php?img_src=http://www.supercoloring.com/wp-content/original/2009_11/Tea-in-China-coloring-page.jpg

<http://www.printactivities.com/ColoringPages/Princesses/BigNosePrincess-Torch.html>

http://www.supercoloring.com/wp-content/main/2009_05/mountain-dew-coloring-page.jpg

<http://www.rushcreekrealestate.com/Rush%20Creek%20Real%20Estate/Images/ClipArt/river.gif>

<http://4.bp.blogspot.com/->

EYtpkVrx56M/TkWNMwELDGI/AAAAAAAAAXk/pB2Eyf5dFAw/s1600/TREASURE_CHEST_BW.bmp

<http://slovanstvo.wz.cz/bohove/obr-bohove/perun2.JPG>

<http://slovanstvo.wz.cz/myty/dazbog02.JPG>

<http://www.colormegood.com/colormegoodPDFthumbnails/fantasy/elves/elf01.pdf>

http://www.supercoloring.com/wp-content/thumbnail/2009_01/cherry-tree-1-coloring-page.gif

<http://365dailyknowledge.files.wordpress.com/2011/09/compass.gif>

http://img.oncoloring.com/madame-taki-fortune-telle_4daebb8fbf986-p.gif

http://04.edu-cdn.com/files/static/wiley/9780471308119/FIRE_ROCKS_03.GIF

<http://myshesurestampsalot.blogspot.com/>

<http://bifrost.it/Sintesi/Immagini/Libusa-Ales-Libusa-2.GIF>

<http://www.edupics.com/coloring-page-clock-i7100.html>